

Цей номер журналу присвячується 90-річчю від дня народження
В. Я. Скоробогатка – одного з організаторів наукового колективу
Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача
Національної академії наук України, заслуженого діяча науки України,
доктора фізико-математичних наук, професора

Народився Віталій Якович 1927 року у Дарниці під Києвом, у 1945 році розпочав навчання у Московському університеті, але важкі умови повоєнного життя змусили його продовжити навчання з 1947 року на фізико-математичному факультеті Львівського університету. Ще в університеті він потрапив під благотворний вплив професора, а згодом академіка Я. Б. Лопатинського, і 20 вересня 1954 року у великій фізичній аудиторії (вул. Ломоносова, 8) на засіданні об'єднаної вченої ради механіко-математичного і фізичного факультетів прилюдно захистив виконану під його керівництвом кандидатську дисертацію з теорії диференціальних рівнянь. На тому ж засіданні вченої ради захистив кандидатську дисертацію його однокурсник і колега – Ярослав Степанович Підстригач. Віталія Яковича приваблювали геометричні методи у цій теорії, і, застосовуючи та розвиваючи їх, він запропонував геометричні умови однозначної розв'язності першої крайової задачі для рівнянь еліптичного типу, що стало основою його докторської дисертації, захищеної у 1963 році. Продовжуючи розвивати уже із учнями нові методи теорії диференціальних рівнянь і розв'язувати її нові задачі, він водночас істотно розширює тематику своїх досліджень, запропонувавши багатомірні узагальнення неперервних дробів, разом із учнями створює їх аналітичну теорію та розробляє їх застосування до теорії наближення функцій багатьох змінних, теорії чисел та обчислювальної математики. Він розробив основи узагальненої евклідової геометрії, прями у якій визначаються n точками, започаткував в Інституті прикладних проблем механіки і математики розвиток досліджень математичних аспектів загальної теорії відносності та астрофізики.

За останні роки математичні ідеї В. Я. Скоробогатька виявились особливо продуктивними й актуальними при побудові диференціально-символьного методу розв'язування крайових задач для рівнянь із частинними похідними, розробленні нових методів дослідження збіжності та стійкості гіллястих ланцюгових дробів, дослідженні умовно-коректних задач для рівнянь із частинними похідними, пов'язаних із проблемами малих знаменників, розв'язанні проблем математичної релятивістської математичної фізики.

Професор В. Я. Скоробогатько став ініціатором та організатором наукових конференцій з теорії гіллястих ланцюгових дробів і її застосувань, із загальної теорії відносності та започаткував відому математичну конференцію у Дрогобичі. Його наукова школа об'єднала в один творчий колектив вихованих ним 9 докторів і 25 кандидатів наук, науковців-початківців, які працювали і продовжують працювати як в академічних інститутах, так і в університетах України, навчаючи студентів, готуючи висококваліфікованих вчених та педагогів та отримуючи нові результати.

З плином часу молодші колеги, учні й послідовники В. Я. Скоробогатька глибше усвідомлюють його відданість математичній науці і увесь масштаб його особистості. Виявом пам'яті і шани стало присвоєння його імені започаткованій ним міжнародній математичній конференції, яка кожних три роки вже десять разів збирається у Дрогобичі, та відкриття меморіальної дошки на будинку № 15 по вулиці Дудаєва у Львові.

П. І. Каленюк, Р. М. Кушнір, В. О. Пелих